

SKLEPI

SKLEP SVETA (SZVP) 2015/778

z dne 18. maja 2015

o vojaški operaciji Evropske unije v južnem delu osrednjega Sredozemlja (EUNAVFOR MED)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti člena 42(4) in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 20. aprila 2015 potrdil, da je odločno zavezan sprejeti ukrepe, s katerimi bi preprečili človeške tragedije zaradi tihotapljenja ljudi prek Sredozemlja.
- (2) Evropski svet je 23. aprila 2015 izrazil ogorčenje nad razmerami v Sredozemlju in poudaril, da bo Unija – v sodelovanju z državami izvora in tranzita – skušala storiti vse, kar je v njeni moči, da bi preprečili nove smrtne žrtve na morju in odpravili temeljne vzroke te človeške tragedije ter zlasti takoj preprečili nadaljnje umiranje ljudi na morju. Evropski svet se je zavezal okrepiti prisotnost Unije na morju, preprečevati nezakonite migracijske tokove ter okrepiti notranjo solidarnost in odgovornost.
- (3) Evropski svet se je 23. aprila 2015 tudi zavezal, da se bo v skladu z mednarodnim pravom bojeval proti trgovcem z ljudmi, ter je sprejel sistematična prizadevanja za identifikacijo, zajetje in uničenje plovil, preden jih uporabijo trgovci z ljudmi, ter pozval visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (VP), naj začne priprave za morebitno operacijo v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) v ta namen.
- (4) VP je 11. maja 2015 Varnostni svet ZN obvestila o krizi v zvezi z migranti v Sredozemlju in o pripravah na morebitno pomorsko operacijo Unije v okviru njene skupne varnostne in obrambne politike. V tej zvezi je poudarila, da Unija za ukrepanje potrebuje podporo Varnostnega sveta ZN.
- (5) Svet je 18. maja 2015 odobril koncept kriznega upravljanja za operacijo v okviru SVOP za razbitje poslovnega modela tihotapcev z ljudmi v južnem delu osrednjega Sredozemlja.
- (6) Operacija Unije v okviru SVOP bo potekala v skladu z mednarodnim pravom, zlasti ustreznimi določbami Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu iz leta 1982 (UNCLOS) ter Protokola proti tihotapljenju migrantov po kopnem, morju in zraku iz leta 2000 (v nadaljnjem besedilu: Protokol proti tihotapljenju migrantov) oz. Protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, ki dopolnjujeta Konvencijo Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu, Mednarodne konvencije o varstvu človeškega življenja na morju iz leta 1974 (SOLAS), Mednarodne konvencije o iskanju in reševanju na morju (SAR) iz leta 1979, Konvencije za varstvo morskega okolja in obalnega območja Sredozemlja (Barcelonska konvencija) iz leta 1976 in Ženevske konvencije iz leta 1951 o statusu beguncev, ter načelom nevračanja in mednarodnim pravom s področja človekovih pravic.

Konvencije UNCLOS, SOLAS in SAR vsebujejo obveznost pomagati ljudem, ki se znajdejo v stiski na morju, ter preživete pripeljati na varno; plovila, dodeljena operaciji EUNAVFOR MED, bodo zato pripravljena in opremljena za izvajanje s tem povezanih nalog, usklajeval pa jih bo pristojni center za usklajevanje reševanja.

- (7) Države lahko na odprtem morju v skladu z ustreznim nacionalnim in mednarodnim pravom prepovejo plovila, za katera sumijo, da tihotapijo migrante, če država zastave dovoljuje vkrcanje na plovilo in njegovo preiskavo ali če zadevno plovilo ne pripada nobeni državi, ter sprejmejo ustrezne ukrepe zoper plovila, osebe in tovor.

- (8) Zoper plovila, osumljena sodelovanja pri tihotapljenju ljudi ali trgovini z njimi, se lahko ob privolitvi zadevne države ali v skladu z resolucijo Varnostnega sveta ZN ali obojim sprejmejo tudi ukrepi v teritorialnih ali celinskih vodah, na ozemlju ali v zračnem prostoru države.
- (9) Država lahko sprejme ustrezne ukrepe zoper osebe na svojem ozemlju, za katere sumi, da tihotapijo ljudi ali z njimi trgujejo, da bi jih v skladu z mednarodnim pravom in svojim nacionalnim pravom lahko pridržala in sodno preganjala.
- (10) Politični in varnostni odbor (PVO) bi moral v okviru odgovornosti Sveta in VP izvajati politični nadzor nad operacijo Unije za krizno upravljanje, ji zagotavljati strateško vodenje ter sprejemati ustrezne odločitve v skladu s tretjim odstavkom člena 38 Pogodbe o Evropski uniji (PEU).
- (11) Na podlagi člena 41(2) PEU in v skladu s Sklepom Sveta (SZVP) 2015/528 ⁽¹⁾ operativne odhodke, ki nastanejo na podlagi tega sklepa in so vojaškega ali obrambnega pomena, krijejo države članice.
- (12) V skladu s členom 5 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri pripravi in izvajanju sklepov in ukrepov Unije, ki zadevajo obrambo. Danska zato ne sodeluje pri sprejetju tega sklepa, ki je ne zavezuje in se zanjo ne uporablja, ter ne sodeluje pri financiranju te operacije –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Misija

1. Unija izvaja vojaško operacijo kriznega upravljanja, ki prispeva k prekinitvi poslovnega modela mrež za tihotapljenje ljudi in trgovino z njimi v južnem delu osrednjega Sredozemlja (EUNAVFOR MED), kar se doseže s sistematičnimi prizadevanji za identifikacijo, zajetje in odstranitev plovil in sredstev, ki jih uporabljajo tihotapci ali trgovci z ljudmi oziroma za katere se sumi, da jih uporabljajo tihotapci ali trgovci z ljudmi, v skladu z veljavnim mednarodnim pravom, vključno z UNCLOS in morebitnimi resolucijami Varnostnega sveta ZN.
2. Območje delovanja se pred začetkom EUNAVFOR MED določi v ustreznih dokumentih načrtovanja, ki jih odobri Svet.

Člen 2

Mandat

1. EUNAVFOR MED se izvaja v skladu s političnimi, strateškimi in politično-vojaškimi cilji, določenimi v konceptu kriznega upravljanja, ki ga je 18. maja 2015 odobril Svet.
2. EUNAVFOR MED se izvaja v zaporednih fazah in v skladu z zahtevami mednarodnega prava. EUNAVFOR MED:
 - (a) v prvi fazi podpira odkrivanje in spremljanje migracijskih mrež z zbiranjem informacij in patroliranjem na odprtem morju v skladu z mednarodnim pravom;
 - (b) v drugi fazi
 - (i) na odprtem morju izvaja preiskovanje in preglede na krovu ter zasega in preusmerja plovila, za katera se sumi, da se uporabljajo za tihotapljenje ljudi ali trgovino z njimi, v skladu z veljavnim mednarodnim pravom, vključno UNCLOS in Protokolom proti tihotapljenju migrantov;
 - (ii) v skladu z morebitnimi veljavnimi resolucijami Varnostnega sveta ZN ali ob privolitvi zadevne obalne države na odprtem morju ali v teritorialnih in celinskih vodah te države izvaja preiskovanje in preglede na krovu ter zasega in preusmerja plovila, za katera se sumi, da se uporabljajo za tihotapljenje ljudi ali trgovino z njimi, v skladu s pogoji iz zadevne resolucije ali privolitve;

⁽¹⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2015/528 z dne 27. marca 2015 o določitvi mehanizma za upravljanje financiranja skupnih stroškov operacij Evropske unije, ki so vojaškega ali obrambnega pomena (Athena), in o razveljavitvi Sklepa 2011/871/SZVP (UL L 84, 28.3.2015, str. 39).

- (c) v tretji fazi v skladu z morebitnimi veljavnimi resolucijami Varnostnega sveta ZN ali ob privolitvi zadevne obalne države sprejme vse potrebne ukrepe, vključno z odstranitvijo ali onemogočenjem uporabe, proti plovilom in z njimi povezanim sredstvom na ozemlju zadevne države, za katere se sumi, da se uporabljajo za tihotapljenje ljudi ali trgovino z njimi, v skladu s pogoji iz zadevne resolucije ali privolitve.
3. Svet ob upoštevanju morebitnih veljavnih resolucij Varnostnega sveta ZN in privolitve zadevnih obalnih držav oceni, ali so izpolnjeni pogoji za prehod s prve faze.
4. EUNAVFOR MED lahko v skladu z veljavnim pravom zbira osebne podatke oseb, vkrcanih na krov ladij, ki sodelujejo v misiji EUNAVFOR MED, in sicer v zvezi z značilnostmi, ki bi lahko bile v pomoč pri identifikaciji teh oseb, vključno s prstnimi odtisi, in naslednje informacije, razen drugih osebnih podatkov: priimek, dekliški priimek, imena in morebitne vzdevke ali privzeta imena, datum in kraj rojstva, državljanstvo, spol, stalno prebivališče, poklic in začasno prebivališče ter podatke o voznških dovoljenjih, osebnih dokumentih in potnih listih. Takšne podatke in podatke v zvezi s plovili in opremo, ki jih uporabljajo takšne osebe, lahko posreduje zadevnim organom kazenskega pregona v državah članicah in/ali pristojnim organom Unije.

Člen 3

Imenovanje poveljnika operacije EU

Kontraadmiral Enrico Credendino se imenuje za poveljnika operacije EU EUNAVFOR MED.

Člen 4

Določitev operativnega štaba EU

Operativni štab EUNAVFOR MED je v Rimu, Italija.

Člen 5

Načrtovanje in začetek operacije

Svet sprejme sklep o začetku EUNAVFOR MED na priporočilo poveljnika operacije EUNAVFOR MED po odobritvi operativnega načrta in pravil delovanja, potrebnih za izvrševanje mandata.

Člen 6

Politični nadzor in strateško vodenje

1. PVO v okviru pristojnosti Sveta in VP politično nadzira in strateško vodi EUNAVFOR MED. Svet pooblašča PVO za sprejemanje ustreznih odločitev v skladu s členom 38 PEU. To pooblastilo zajema pristojnosti za spreminjanje dokumentov načrtovanja, vključno z načrtom operacije, strukture poveljevanja in pravil delovanja. Zajema tudi pristojnost za sprejemanje sklepov o imenovanju poveljnika operacije EU in poveljnika sil EU. Za odločitve v zvezi s cilji in prenehanjem vojaške operacije EU je še naprej pristojen Svet. PVO je na podlagi člena 2(3) tega sklepa pooblaščen, da določi, kdaj se preide med različnimi fazami operacije.
2. PVO redno poroča Svetu.
3. Predsednik Vojaškega odbora EU (VOEU) redno poroča PVO o izvajanju EUNAVFOR MED. PVO lahko po potrebi na svoje sestanke povabi poveljnika operacije EU ali poveljnika sil EU.

Člen 7

Vojaško vodenje

1. VOEU spremlja pravilno izvajanje EUNAVFOR MED, ki se izvaja pod odgovornostjo poveljnika operacije EU.
2. Poveljnik operacije EU redno poroča VOEU. Po potrebi lahko VOEU na svoje sestanke povabi poveljnika operacije EU ali poveljnika sil EU.
3. Predsednik VOEU je glavna točka za stike s poveljnikom operacije EU.

Člen 8

Skladnost odziva Unije in usklajevanje

1. VP zagotovi izvajanje tega sklepa in njegovo skladnost z zunanjim delovanjem Unije na splošno, vključno z razvojnimi programi Unije in njeno humanitarno pomočjo.
2. VP, ki mu pomaga Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD), je glavna točka za stike z Združenimi narodi, organi držav v regiji ter drugimi mednarodnimi in dvostranskimi akterji, tudi z Natom, Afriško unijo in Ligo arabskih držav.
3. EUNAVFOR MED sodeluje z zadevnimi organi držav članic ter vzpostavi mehanizem za usklajevanje in po potrebi sklene sporazume z drugimi agencijami in organi Unije, zlasti Frontexom, Europolom, Eurojustom, Evropskim azilnim podpornim uradom in ustreznimi misijami v okviru SVOP.

Člen 9

Sodelovanje tretjih držav

1. Brez poseganja v avtonomijo odločanja Unije ali v enotni institucionalni okvir ter v skladu z ustreznimi smernicami Evropskega sveta se k sodelovanju pri tej operaciji lahko povabijo tretje države.
2. Svet pooblašča PVO, da tretje države povabi, naj ponudijo prispevke, in da na priporočilo poveljnika operacije EU in VOEU sprejme ustrezne sklepe o sprejetju predlaganih prispevkov.
3. Podrobnosti o sodelovanju tretjih držav se določijo v sporazumih, ki se sklenejo v skladu s členom 37 PEU in postopkom iz člena 218 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Če sta Unija in tretja država sklenili sporazum o vzpostavitvi okvira za sodelovanje te države v misijah Unije za krizno upravljanje, se za namene EUNAVFOR MED uporabljajo določbe tega sporazuma.
4. Tretje države, ki v vojaškem smislu znatno prispevajo k EUNAVFOR MED, imajo enake pravice in obveznosti glede vsakodnevnega vodenja operacije kot države članice, ki sodelujejo v operaciji.
5. Svet pooblašča PVO za sprejetje ustreznih sklepov o ustanovitvi odbora prispevajajočih držav, če bi tretje države zagotovile znaten vojaški prispevek.

Člen 10

Status osebja pod vodstvom Unije

Status enot in osebja pod vodstvom Unije se po potrebi določi v skladu z mednarodnim pravom.

Člen 11

Finančne določbe

1. Skupni stroški vojaške operacije EU se upravljajo v skladu s Sklepom (SZVP) 2015/528.
2. Referenčni finančni znesek skupnih stroškov EUNAVFOR MED je 11,82 milijona EUR. Odstotek referenčnega zneska iz člena 25(1) Sklepa (SZVP) 2015/528 znaša 70 % v obveznostih in 40 % za plačila.

Člen 12

Razkritje podatkov

1. VP je pooblaščen, da tretjim državam, pridruženim temu sklepu, če je to ustrezno in skladno s potrebami EUNAVFOR MED, v skladu s Sklepom Sveta 2013/488/EU ⁽¹⁾ razkrije tajne podatke EU, ki so bili pripravljani za namene operacije na naslednji način:
 - (a) do stopnje, ki je določena v veljavnih sporazumih o varovanju tajnosti podatkov, sklenjenih med Unijo in zadevno tretjo državo, ali
 - (b) do stopnje „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ v drugih primerih.
2. VP je prav tako pooblaščen, da ob upoštevanju operativnih potreb EUNAVFOR MED in v skladu s Sklepom 2013/488/EU ZN razkrije tajne podatke EU do stopnje „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“, ki so bili pripravljani za namene EUNAVFOR MED. V ta namen se sklenejo dogovori med VP in pristojnimi organi Združenih narodov.
3. VP je pooblaščen, da tretjim državam, pridruženim temu sklepu, posreduje vse netajne dokumente EU v zvezi z razpravami Sveta o operaciji, za katere v skladu s členom 6(1) Poslovnika Sveta ⁽²⁾ velja obveznost varovanja poslovne skrivnosti.
4. VP lahko taka pooblastila in možnost sklepanja dogovorov iz tega člena prenese na osebe ESZD, poveljnika operacije EU ali poveljnika sil EU v skladu z oddelkom VII Priloge VI k Sklepu 2013/488/EU.

Člen 13

Začetek veljavnosti in prenehanje

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

EUNAVFOR MED se konča najpozneje dvanajst mesecev po vzpostavitvi polne operativne zmogljivosti.

Ta sklep se v skladu z odobrenimi načrti o prenehanju EUNAVFOR MED razveljavi z dnem, ko preneha delovati operativni štab EU, ter brez poseganja v postopke v zvezi z revizijskim pregledom in predložitvijo računov o EUNAVFOR MED iz Sklepa (SZVP) 2015/528.

V Bruslju, 18. maja 2015

Za Svet
Predsednica
F. MOGHERINI

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2013/488/EU z dne 23. septembra 2013 o varnostnih predpisih za varovanje tajnih podatkov EU (UL L 274, 15.10.2013, str. 1).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2009/937/EU z dne 1. decembra 2009 o sprejetju Poslovnika Sveta (UL L 325, 11.12.2009, str. 35).